

SPEKTRUM

VÝTVARNÉ

REGIONÁLNE KOLO TREŇČÍN

2025

Účasť 40 autorov v regióne Trenčín potvrdila pretrvávajúcu aktivitu výtvarníkov v trenčianskom okruhu. Každým rokom je silno obsadená kategória maľby. Ostatné kategórie sú obsadzované v menších počtoch prihlasovaných diel. Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne počas roka organizuje pravidelné výstavné výtvarné konfrontácie, konzultácie diel neprofesionálnych výtvarníkov s renomovanými výtvarníkmi pred regionálnym kolom Výtvarného spektra i tvorivé workshopy, ktoré sú významnou aktivitou v upútaní záujmu neprofesionálnych autorov o tento typ umeleckej tvorby. Napomáhajú zdravej konkurencii neprofesionálnych autorov a ich vzájomnej komunikácii a výmene skúseností na stretnutiach, na plenéroch a na výstavách. Kolekciu 99 diel, ktoré 40 autorov poslalo do tohtoročného Výtvarného spektra 2025, vyhodnotila porota v zmysle kritérií určených pre tento žáner neprofesionálnej výtvarnej tvorby.

AUTORI VO VEKU 15 – 25 ROKOV

Hoci ani v tomto roku nebola v tejto vo vekovej skupine od 15 do 25 rokov silná účasť autorov, potešil prístup poslucháčov Strednej umeleckej školy v Trenčíne a to aj vďaka pedagógom, ktorí ich upozornili na tento súťažný výtvarný projekt a motivovali ich poslať diela do súťaže. Z techník bola slabšie obsadená priestorová tvorba – cena a čestné uznania neboli v tejto kategórii udelené.

Ivana Mária Čechvalová priniesla dva obrazy s horiacimi horizontmi. Plamene vždy pôsobia na pozadí tmy magickým dojmom, pokiaľ nejde o život, ako u týchto dvoch diel. Sýta noc odvodená priam z kaselskej hnedej je na horizonte lemovaná vystupujúcimi, ostrými jazykmi plamenných dračích chvostov. Všetko je v napätí: ohrození, záchrancovia i silné optické kontrasty plameňov a hlbkej tmy. V obraze záchrancu a zachránenej je vytvorené i určité prepojenie súčasnej maľby figúry s pozadím požiaru navodzujúcim priam renesančný šerosvit.

Kludia Kriššáková a jej Polnočné čítanie nás privádza do rozprávky i do lomených zeleno-tyrkysovo-hnedočervených valérov. Hmoty priestoru sú opticky prestriedané tmavými pozadiami, z ktorých vystupujú plastické, svetlom modelované prvky interiéru. Priestor oživuje fantazijná čitateľka s bielo-bordovým pruhovaným rytmom, ktorý nás priťahuje do ohniska deja.

Sofia Sabo – bohato ilustrovaná, šerosvitová kompozícia na veľkom formáte. Autorka tenkým perom výdatne pokreslila každý centimeter štvorcovej plochy, pričom si popri bohatej obsahovej náplni udržala i dobrú čitateľnosť diela. Krížovú kompozíciu vyvážila lavírovaním šedej s presahmi až do čiernych, tieňových, dynamických plôch.

Ema Gerčicová – horizontálny formát je vertikálami rozčlenený na zvislé segmentované polia. Dominantnú vertikálnosť vyvažuje oblúkový portál v dolnej časti nadväzujúci na horizontálnu postupnosť šiestich v tvárach nepriznaných postáv. V kresbe prevláda šerosvit, kontrastujúci s tajomstvom hlbkej čierne tvárových partií zoradených postáv.

Samuel Kvaššay – autor prináša lavírované perokresby. Dobre zvládnuté práce na papieri by mohli byť i ilustráciami pre knižnú publikáciu, možno v rovnakom názve: Niečo v tom duchu... kresby sa vyznačujú bohatou štruktúrovanou, variantnou kresbovou morfológiou štyroch domových vedúť s vtípne a vyvážene zakomponovanými variáciami „duchovných“ figúr.

Jaroslav Aštary – opäť priniesol triptych troch veľkoformátových malieb na plátne. Dal im špecifický názov: Zdanieklam I, II, III. Jemu typickým, osobitým rukopisom predstavené figurálne kompozície v mimike tiel, rúk, tvárí a prežívaných emócií sú na obraze pozväzované do farebných plôch, rámov, horizontál a telesných drapérií. Aštary sa nebráni ani výzvam súčasnosti, a tak môžeme v kompozíciách nájsť i optické odkazy na QER kódy a za obrazmi zasa i sprievodné textové filozofie, ktoré pre autora hrajú ďalšie husle k celkovému optickému koncertu, ktorý divákovi ponúka.

Róbert Čudai zostal, ako v minulom roku, verný suchému pastel. Na veľkom formáte a na tónovanom papieri nechal k očiam diváka zamatovo presvitať krajinársky motív z Moravy. Výborne zvládnutá technika s dobre vybranou kompozíciou nás oslovuje jasnými farebnými akcentmi, čistotou a jasnosťou farebných plôch zeme, cesty, stromu i domu, ktoré vyvážene prechádzajú do mohutného modrého záveru v horných dvoch tretinách obrazovej kompozície. Obraz pôsobí vo finále jednotne a pre oko radostne a intenzívne.

Roman Jedinák – jeho témou je krajina, veduty domov. V technike akvarelu sa pohybuje s ľahkosťou, farebne vstupuje do kompozícií v náznakoch foriem, tvarov, farieb. Výsledkom jeho vizuálnej hry je optický súčet dobre zvládnutého akvarelu v komorných formátoch.

Monika Bartová – svoje maľby, zvlášť u autoportrétu či motívu z cirkusu, ozvlášťňuje netradičnými kompozičnými výbermi. Takisto je špecifická v priznávaní akcentu či dominance na prvky, ktoré by možno iní autori skôr potlačili, respektíve vynechali. Maľuje sýtymi farebnými tónmi, pričom modeláciu objemov či krajinárskych plánov rieši viac-menej len pomocou farebných svetlo-tmavých tónov bez výrazných obrysových línií.

VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2025

62. ročník celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby
Regionálne kolo Trenčín

Hlavný partner a odborný garant

Organizátor

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti
Trenčianskeho samosprávneho kraja

Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja
13. 3. – 11. 4. 2025

Nad'ia Grzelaková – tri obrazy dvojíc, tri obrazy JEJ, JEHO a jablčných variantov. Alegória na ADAMA a EVU. Alegória alebo výtvarné spytovanie, aké následky by v RAJI mali varianty pol jablka či dvoch jablk, voči jablku v biblickom počte. Gestá dotykov tvárí, rúk, jablk, osobitej anatómie a citlivej, vyváženej farebnosti sú mostíkom, cez ktorý z biblických čias môžeme prejsť do doby súčasnej a pripomenúť si i v našich duálnych vzťahoch a cez naše jablká aktuálnosť biblických tém.

Gabriel Petráš je v kruhu. Ako vždy a rád tvorí už tradične na kruhové formáty s vypichnutým jedným či viacerými očami. Osudom či charakteristickým maliarskym podkladom sa mu stali drevené bočnice elektrikárskych cievok. Jemu vlastnou optikou, rukopisom i pastelovou farebnosťou prináša obrazové, kruhové holdy a pocty svojim prvotným filozofiám.

Ján Balaj predstavuje veľkoformátové lavírované perokresby. Na doladenie atmosféry pristúpil k výberu farebne tónovaných papierov. V Balajových typických kompozíciách sa v akomsi, autorom dirigovanom rytme, ohýbajú, skrúcajú, prepletajú, vynárajú a späť do formátu ponárajú tváre, telá, postavy, levitujúce figúry, bozky, zamyslenia, stretnutia, vzdychy a ďalšie a ďalšie deje ľudskej existencie... Tvorivá poloha, ktorá k Balajovi a jeho vyjadrovaciemu naturelu veľmi sedí.

Tibor Scherhaufer – Peťo, Janka a Afričan sú názvy troch portrétov, vytvorených suchým štetcom a čiernym pigmentom. Dva na bielom a jeden na farebnom papieri. Špecifickým postupom autor u dvoch portrétov z tmavého pozadia vyhľadáva, vyťahuje, modeluje, koriguje a opäť priznáva viac či menej sýte svetelné plochy postupne modelujúce tvárové partie portrétovaných. V treťom je postup opačný – na priznanom farebnom pozadí stmavievaním postupne finalizuje Afričanovu anatómiu.

Hlava (Justíciomer) **Jaroslava Aštaryho** je hybridná. Je prienikom tyrkysovo-oranžovej špirálovej papierovej muchláže, vrcholiacej v portréte bohyně spravodlivosti. Táto vertikálna kompozícia je napojená na priam priemyselno-industriálny podstavec, ktorý po stlačení tlačidla pridáva hornej časti ďalšiu dimenziu, ktorou je rotácia okolo zvislej osi.

Klasicky poňatá hlava **Jána Balaja** je opäť z jeho autorského spektra záujmu o človeka, jeho život, príbehy, filozofie. Pre jej výstavbu použil matérie priam stavebné – pórovité kvádrové hmoty. Odoberaním materiálu vytvára svoju hlavnú anatomickú predstavu. Konečnú kvalitu povrchu dosahuje hladkými nátermi a finálnou modeláciou v detailoch.

Ján Nedorost je dnes už legenda slovenskej insitnej tvorby. V tomto ročníku priniesol dve diela – dva obrazy. Ich atmosféra je na dnešnú dobu priam symbolická: v tmavých tónoch vidíme rozmaľované sny svojho autora. Pochmúrne časy v dvoch obrazoch presvetľujú jasné ostrožlté akcenty. Tie v niektorých častiach prechádzajú až do sýtej žlto-zelenej. Sú to priam sakrálne návestia, pozývajúce nás k tichej meditácii a zamysleniu sa nad ľudstvom v 21. storočí.

Jozef Jurík – počítačové prostredie, oproti klasickým médiám, umožňuje využiť efekty, ktoré sa oveľa ťažšie dosahujú, napríklad v klasickej maľbe či grafike. Jurík tieto digitálne možnosti ovláda. V prvom diele sa viac zameriava na štruktúru, tvorenú výraznými detailmi v červeno-žlto-zelenom spektre. Farby vyrastajú z čierneho prostredia, ktoré ich zároveň obrysovo definuje, vymedzuje, ohraničuje... V druhom diele je priam kozmický ponor do oka galaxie, ktoré opticky pritiahne a pohltí všetko, čo k nemu smeruje...

Frederika Némethová – skúsila ilustračne a fantazijne začarovať morča medzi ruky mladej čarodejky. Odpovedá tomu i výraz tváre, celkový vizuál i atmosféra tohto digitálneho diela. Modelácia prvkov, drapérií, výrazu tváre, ostatných znakov tela a temnosvitu pozadia svedčia o dobrom osvojení si výtvarnej práce v digitálnom priestore. V prípade ilustračnej tvorby pre detskú knihu treba však uvažovať o atmosfére, ktorá by k detskému čitateľovi smerovala vyvolávaním radosti a potešenia a nepôsobila na detskú dušu depresívne.

Bibiana Mikulová si osvojila digitálny svet. Prostredie počítača je pre ňu rovnocenná výtvarná platforma. V sledovanom diele virtuálne ilustruje jahodový príbeh, ktorý po prieniku do tlačenej knižky môže byť rovnocennou ilustráciou k ilustrácii vytvorenej klasickou cestou na papieri. Autorka je pozorovateľsky, obsahovo, kompozične i maliarsky dobre napojená na život jahôd a z neho vyplývajúcich a na formáte vyjadrených jahodových a rozprávkových bytostí.

Peter Ščasnovič – dve tváre, dva veľkorozmerné formáty. Opäť využívajúce výtvarné možnosti digitálneho prostredia. Redukcie portrétu až do základných, obrysovými čiarami definovaných plôch a stôp, podľa ktorých sa naše oko i mozog vedia identifikovať s podobou zobrazeného. Tiež si môžeme všimnúť i rozdielnosť prístupov – kým u jedného je to len o líniách a čistom pozadí, v druhom diele autor priviedol do portrétu farbu i dynamiku čiernych tvárových línií a meandre pozadia šedo-čiernej polárnej žiary.

Jozef Vydrnák •
VÝTVARNÍK
PRESEDA POROTY

Do regionálneho kola bolo prihlásených 99 diel od 40 autorov. Porota postupným hodnotením, s prihliadnutím na zvládnutie sily výpovede, formy i obsahu, kompozície, myšlienky, farebnosti, čiastočnej originality aj rukopisu, či odolávaniu komerčného tlaku i vizuálnej povrchnosti vybrala 68 diel od 39 autorov a navrhla udeliť 9 cien a 11 čestných uznaní.

Zoznam autorov a ich ocenených diel v jednotlivých kategóriách:

AUTORI OD 15 DO 25 ROKOV

Kategória A: maľba

Ceny bez určenia poradia

Ivana Mária Čechvalová, Hôrka nad Váhom • V správnom čase – únik pred smrťou; Únik pred požiarom

Čestné uznanie

Kludia Kriššáková, Žilina • Polnočné čítanie

Kategória B: Kresba a grafika

Ceny bez určenia poradia

Sofia Sabo, Trenčín • Tieň

Čestné uznanie

Ema Gerčicová, Predmier • Kult

Samuel Kvaššay, Považská Bystrica • ... niečo v tom duchu (1) – stratený duch; ... niečo v tom duchu (2) – duch stromový a duch myšiaci; ... niečo v tom duchu (3) – duch korenistý, sirénny duch a trpasličí duch; ... niečo v tom duchu (4) – duch mohomil, ľudský duch, lesný duch a duch vyvrhel'

Kategória C: Priestorová tvorba

ceny a čestné uznania neudelené

AUTORI NAD 25 ROKOV

Kategória A: Maľba

Ceny bez určenia poradia

Jaroslav Aštary, Trenčín • Zdaniekam I, II, III

Róbert Čudai, Trenčín • Z Moravy

Roman Jedinák, Bánovce nad Bebravou • Chalupa; Snová rieka; V doline; Letný deň

Čestné uznanie

Monika Bartová, Nové Mesto nad Váhom • Autoportrét; Aké to asi bude? (V cirkuse); Krajina mojej duše

Nad'ia Grzelaková, Trenčín • On, ona a pol jablka; On, ona a jablko; On, ona a dve jablká

Gabriel Petráš, Trenčín • Dáždňikovec Lejakovitý; Strážni anjeli; Ranná modlitba

Kategória B: Kresba a grafika

Cena bez určenia poradia

Ján Balaj, Mníchova Lehota • Cirkus; Bozk

Čestné uznanie

Tibor Scherhaufer, Trenčín • Peťo; Janka; Afričan

Kategória C: Priestorová tvorba

Ceny bez určenia poradia

neudelené

Čestné uznanie

Jaroslav Aštary, Trenčín • Špirála spravodlivosti (Justíciomer)

Ján Balaj, Mníchova Lehota • Hlava

Kategória D: Insitná tvorba

Cena bez určenia poradia

Ján Nedorost, Trenčín • Jar; Mesiac žehná láske

Kategória E: Digitálna tvorba

Ceny bez určenia poradia

Jozef Jurík, Hrádok • Antivírus; Apokalypsa

Frederika Némethová, Trenčín • Začarované morča

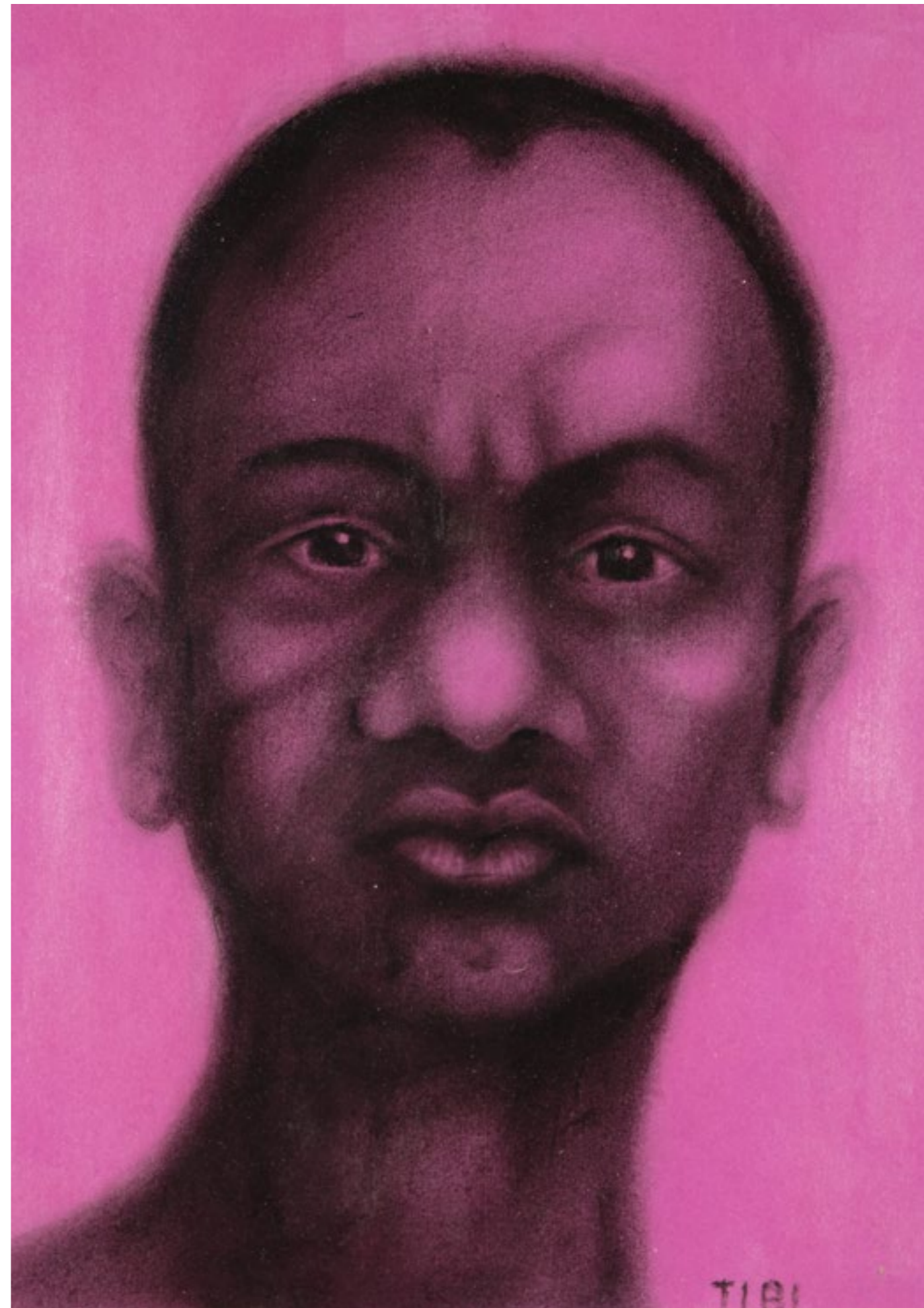
Čestné uznanie

Peter Ščasnovič, Trenčín • Fragments Identity; Tieň Reality

Bibiana Mikulová • Zemianske Kostofány • V jahodovom svete

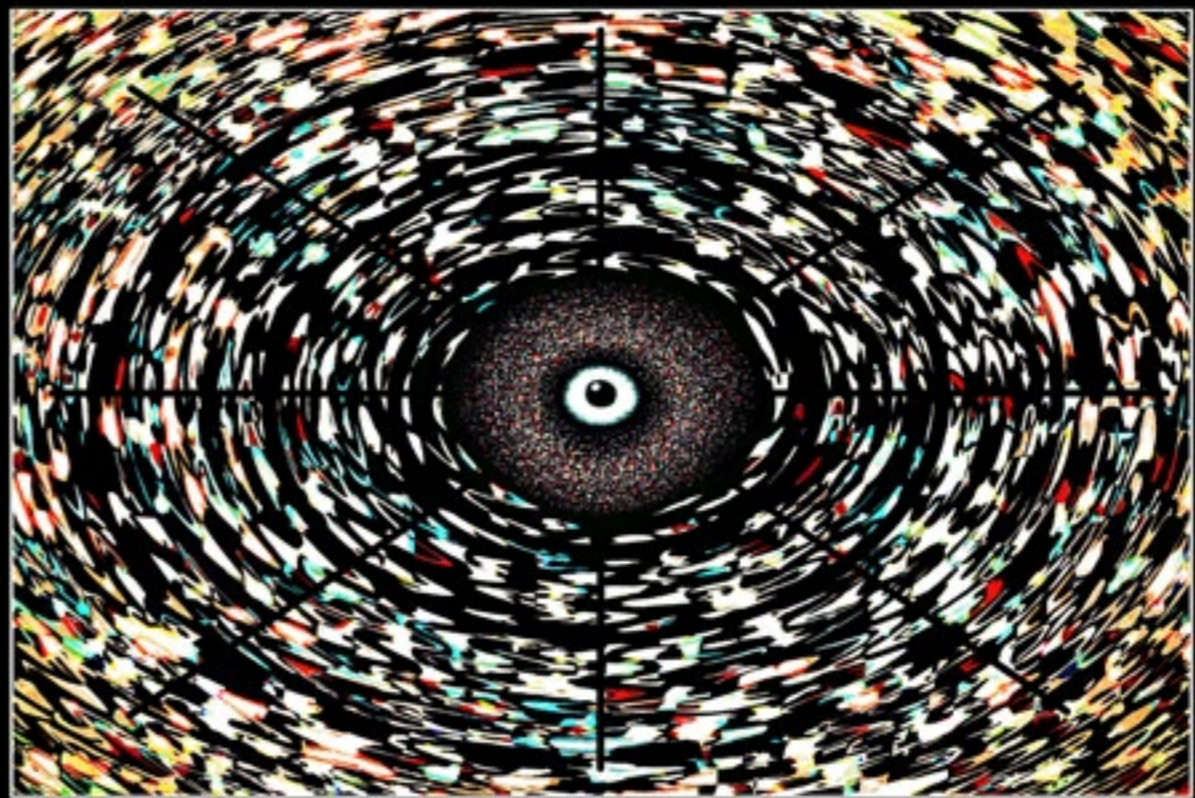
Tibor Scherhauser • Trenčín • Afričan

Samuel Kvaššay • Považská Bystrica • ... niečo v tom duchu (1,2,3,4) – stratený duch; duch stromový a duch myšáci; duch korenistý, sirénny duch a trpasličí duch; duch mohomil, ľudský duch, lesný duch a duch vyvrhel

Frederika Némethová • Trenčín • Začarované morča

Jozef Jurík • Hrádok • Antivírus; Apokalypsa

Tibor Scherhauser • Trenčín • Janka

Tibor Scherhauser • Trenčín • Peťo

Monika Bartová • Nové Mesto nad Váhom
Autoportrét
Krajina mojej duše
Aké to asi bude? (V cirkuse)

Roman Jedinák • Bánovce nad Bebravou • V doline; Snová rieka

Roman Jedinák • Bánovce nad Bebravou • Chalupa; Letný deň

Jaroslav Aštary • Trenčín • Zdanieklam I, II, III

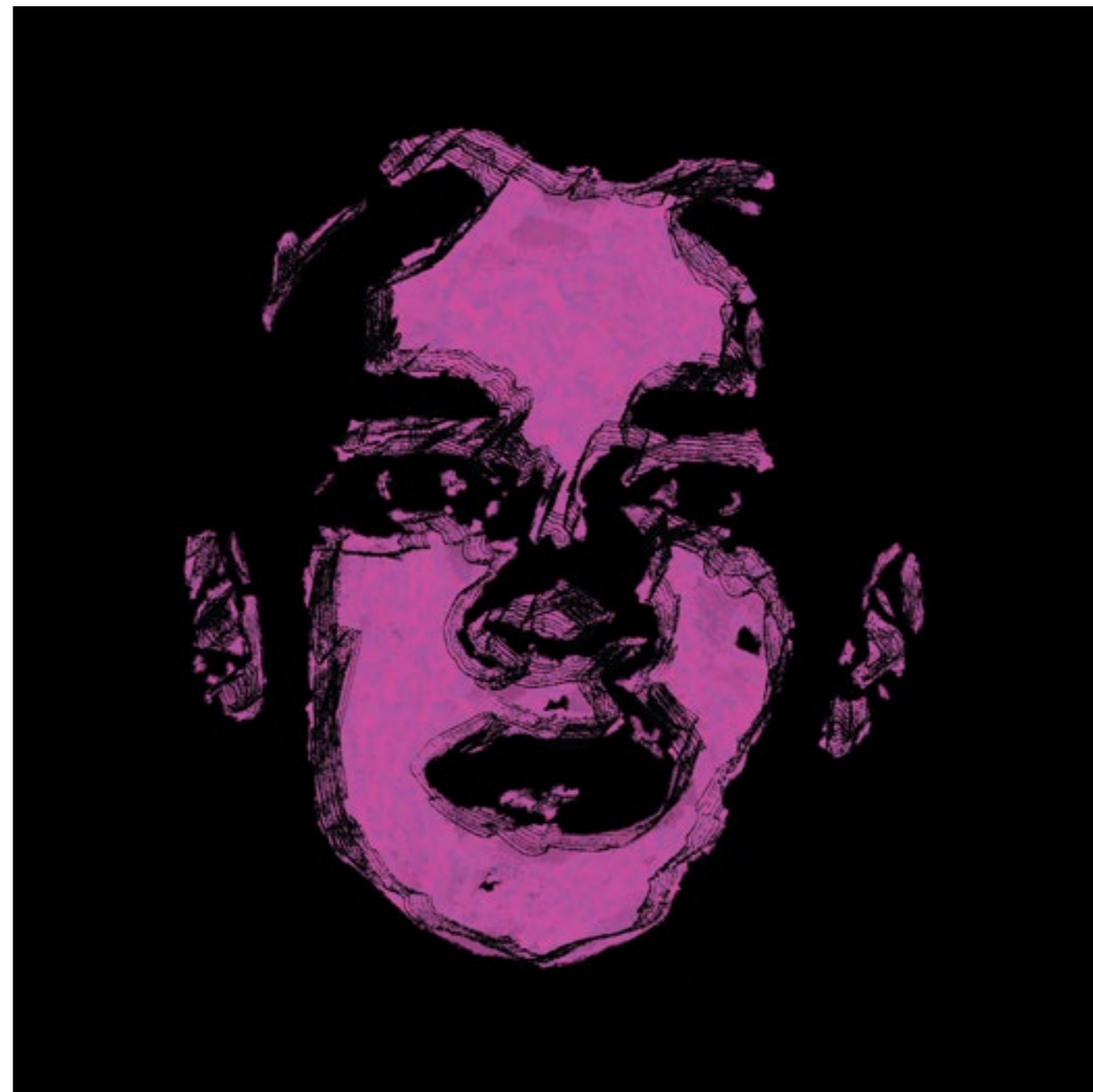
Gabriel Petráš • Trenčín • Strážni anjeli

Gabriel Petráš • Trenčín • Dáždnikovec Lejakovitý

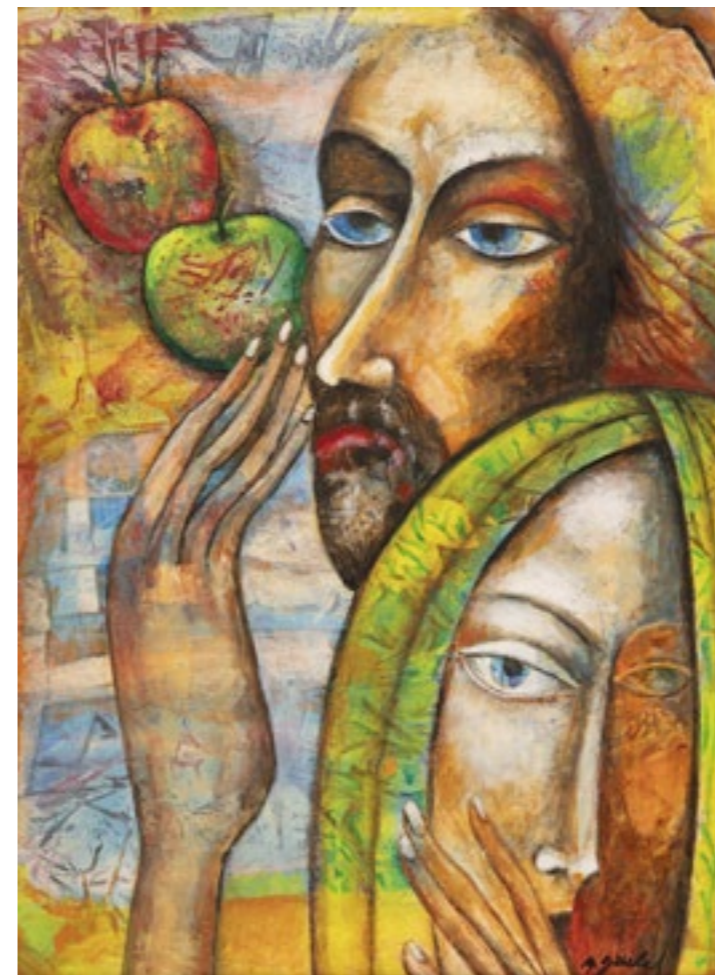

Peter Ščasnovič • Trenčín • Fragmenty Identity

Peter Ščasnovič • Trenčín • Tieň Reality

Naďa Grzelaková • Trenčín
On, ona a jablko
On, ona a pol jablka
On, ona a dve jablká

Sofia Sabo • Trenčín • Tieň

Ema Gerčicová • Predmier • Kult

Ivana Mária Čechvalová • Hôrka nad Váhom • V správnom čase – únik pred smrťou

Róbert Čudai • Trenčín • Z Moravy

Ján Nedorost • Trenčín • Mesiac žehná láske; Jar

Klaudia Kriššáková • Žilina • Polnočné čítanie

Ján Balaj • Mníchova Lehota • Hlava

Ján Balaj • Mníchova Lehota • Cirkus; Bozk

Zoznam vystavených diel

AUTORI OD 15 DO 25 ROKOV

kategória A: Maľba

Ceny bez určenia poradia

Ivana Mária Čechvalová, Hôrka nad Váhom • V správnom čase – únik pred smrťou; Únik pred požiarom

Klaudia Kriššáková, Žilina • Polnočné čítanie

Andrea Matejovičová, Prievidza • Autoportrét

Nikol Mihaľová, Dubnica nad Váhom • Čajový večierok

Frederika Némethová, Trenčín • Katedrála v januári

Erika Petrisková, Ješkova Ves • Správy; Rozklad

Terézia Škublová, Červeník • Pohoršenie

kategória B: Kresba a grafika

Ivana Mária Čechvalová, Hôrka nad Váhom • Únik do...

Emma Gerčicová, Predmier • Kult

Klaudia Kriššáková, Žilina • Spojenie

Samuel Kvaššay, Považská Bystrica • ... niečo v tom duchu (1, 2, 3, 4) – stratený duch; duch stromový a duch myšací; duch korenistý, sirénny duch a trpasličí duch; duch mohomil, ľudský duch, lesný duch a duch vyvrhel'

Bibiana Mikulová, Zemianske Kostoľany • Jahodový experiment

Sofia Sabo, Trenčín • Tieň

Liliana Tóthová, Polomka • Na ružiach ustlané

kategória C: Priestorová tvorba

Lucia Daňová, Dubnica nad Váhom • Augonia

Ali Kollár, Piešťany • Macha-mamut

AUTORI NAD 25 ROKOV

kategória A: Maľba

Jaroslav Aštary, Trenčín • Zdaniekam I, II, III

Monika Bartová, Nové Mesto nad Váhom • Autoportrét; Aké to asi bude? (V cirkuse); Krajina mojej duše

Oľga Belovická, Trenčín • Tajomná

Daniel Birás, Trenčín • Letná idyla; Temný recitál

Róbert Čudai, Trenčín • Z Moravy

Veronika Forgáčová, Nemšová • Duch vznášajúci sa nad vodami; Zvestovanie

Miroslav Gregor, Trenčianska Teplá • Umelci v kríze; Jarmok v Nemšovej; Dialóg vo dverách

Nadja Grzelaková, Trenčín • On, ona a pol jablka; On, ona a jablko; On, ona a dve jablká

Roman Jedinák, Bánovce nad Bebravou • Chalupa; Snová rieka; V doline; Letný deň

Ivana Kopúňová, Bzince pod Javorinou • Útek z minulosti

Gabriel Petráš, Trenčín • Dáždnikovec Lejakovitý; Strážni anjeli; Ranná modlitba

Igor Rumler, Trenčianske Bohuslavice • Paradox; Perún

Tibor Scherhauser, Trenčín • Vlci; Medveď

Katarína Vozáriková, Trenčín • Tulipány

Kategória B: Kwresba a grafika

Ján Balaj, Mníchova Lehota • Cirkus; Bozk

Tibor Scherhauser, Trenčín • Peťo; Janka; Afričan

kategória C: Priestorová tvorba

Jaroslav Aštary, Trenčín • Špirála spravodlivosti (Justíciomer)

Ján Balaj, Mníchova Lehota • Hlava

Kategória D: Insitná tvorba

Anna Kačincová, Trenčín • Spiš; Levoča

Anton Kadlečík, Zamarovce • Víťanie jari; Usadlosť v Brusnom

Ivan Medvedík Volon, Brezová pod Bradlom • Vidina I, II; Odraz

Ján Nedorost, Trenčín • Jar; Mesiac žehná láske

Edita Škárová, Trenčín • Introvert

Margita Zapalačová, Trenčín • Kto ma volá?

Kategória E: Digitálna tvorba

Jozef Jurík, Hrádok • Antivírus; Apokalypsa

Bibiana Mikulová, Zemianske Kostoľany • V jahodovom svete

Frederika Némethová, Trenčín • Začarované morča

Peter Ščasnovič, Trenčín • Fragmety Identity; Tieň Reality

KATALÓG REGIONÁLNEHO KOLA POSTUPOVEJ SÚŤAŽE A VÝSTAVY NEPROFESIONÁLNEJ VÝTVARNEJ TVORBY
VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2025

Hlavný partner a odborný garant: **Národné osvetové centrum**

Vydalo: **Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne** v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

Zostavila: **Janka Masárová**

Grafická úprava: **Lukáš Kubičina**

Reprodukcie: **Jiří Šřípský**

Rok vydania: **2025**